

Besluit

Wijzigingsbesluit strekkende tot een positief oordeel van een aanvraag toets nieuwe opleiding van de wo-master Leraar VHO in de Taalvakken, afstudeerrichting Duits, van Universiteit Leiden

	Gegevens	
datum	16 augustus 2016	Instelling : Universiteit Leiden
onderwerp	Wijzigingsbesluit	Gewijzigde naam opleiding: : Leraar VHO in de Taalvakken (wo-master)
Toets nieuwe opleiding	wo-master	Varianten : Voltijd
Leraar VHO in de Taalvakken	Universiteit Leiden	Afstudeerrichting : Duits
(004711)		Locatie : Leiden
uw kenmerk	-	Studieomvang (EC) : 120
ons kenmerk	NVAO/20161841/ND	Datum macrodoelmatigheidsbesluit : 24 maart 2016
		Datum aanvraag : 20 mei 2016
		Datum hoorzitting : 25 mei 2016
		Datum paneladvies : 21 juni 2016
		Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit van 2 juni 2013
bijlage	Beoordelingskaders	
2	– Beoordelingskader voor de beperkte toets nieuwe opleiding van de NVAO (Stcrt. 2014, nr 36791).	
	– Protocol educatieve master van 14 maart 2016 (www.nvaO.net)	

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het paneladvies deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding positief heeft bevonden.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De nieuwe Educatieve Master, afstudeerrichting Duits, is een voltijdse opleiding van 120 EC aan de Universiteit Leiden, die opleidt voor een eerstegraads onderwijsbevoegdheid in het voorbereidend hoger onderwijs (VHO). De opleiding is onderdeel van een pilot. De opleiding heeft tot doel vakinhoudelijke innovaties te onderzoeken en toepasbaar te maken voor de schoolpraktijk. Afgestudeerden zijn niet alleen docenten die kennis overdragen, maar ze functioneren ook als 'teaching leaders', die het voortouw nemen, reflecteren op onderwijsvernieuwingen en verbanden leggen tussen verschillende aspecten van het vak. Daarnaast hoopt de opleiding tegemoet te komen aan een maatschappelijke behoefte door meer studenten te interesseren voor het docentschap Duits.

Het panel is van oordeel dat de opleiding zorgvuldig is uitgewerkt, met aandacht voor recente ontwikkelingen en analyses op het gebied van eerstegraads lerarenopleidingen. De visie op de integratie van vakinhoud en vakdidactiek is grondig doordacht en duidelijk verwoord. De eindkwalificaties van de opleiding zijn gebaseerd op de eindtermen van de ICLON-lerarenopleiding en verder gespecificeerd aan de hand van zes beroepsrollen. De rollen vormen samen de basis voor een startbekwame docent, die voldoet aan wettelijk geformuleerde bekwaamheidseisen. De beoogde niveaus zijn verder toegelicht aan de hand van de domeinen kennis en inzicht, toepassen van kennis en inzicht, oordeelsvorming, communicatie en leervaardigheden. De opleiding streeft ernaar dat studenten bij het afronden van de opleiding receptieve taalvaardigheid hebben ontwikkeld op CEFR-niveau C2 en productieve taalvaardigheid op CEFR-niveau C1.

De opleiding richt zich op studenten met een brede geesteswetenschappelijke achtergrond, die met hun opleiding niet direct toegang hebben tot een (vak)specifieke lerarenopleiding. Deze instroomverbreding is volgens het panel een uitstekende stap, niet alleen om meer studenten te interesseren voor het docentschap Duits, maar ook als kans om het schoolvak breder te trekken dan alleen taalvaardigheid en grammatica.

Het panel waardeert de wijze waarop de opleiding tot stand is gekomen: uit samenwerking tussen vijf universiteiten. Het ziet hierin bevestiging van de opvatting, dat het samenwerken met *peers* de beste kwaliteitswaarborg is. Daarnaast brengt de samenwerking rondom de nieuwe opleiding de bestaande lerarenopleiding en de opleiding Duitse taal en cultuur binnen de Universiteit Leiden dicht bij elkaar.

Het programma kent vijf vakinhoudelijke cursussen, twee cursussen gericht op didactiek en vakdidactiek, drie stageblokken, twee taalverwervingsvakken, twee maatwerkblokken, twee tijdsvakken, een buitenlandverblijf en een scriptie. De centrale vraag in het curriculum is steeds hoe de vakinhoud vertaald kan worden naar de onderwijspraktijk. Het panel meent dat de integratie tussen vakinhoud en vakdidactiek voortdurend gezocht wordt op hoog niveau en in het curriculum duidelijk naar voren komt. Studenten leren ook in de vakinhoudelijke cursussen schoollessen te ontwerpen, te geven, te evalueren en te analyseren. Ze kiezen zelf een onderwerp voor de scriptie, onder de voorwaarde dat vakinhoud gecombineerd wordt met een vakdidactische component. Twee maatwerkblokken krijgen invulling op basis van de individuele achtergrond van de student. Een landelijk samengestelde toelatingscommissie beoordeelt de studenten op basis van hun dossier en een persoonlijk gesprek, en bepaalt de invulling van de maatwerkblokken en buitenlandverblijf.

Pagina 3 van 7 De opleiding voorziet dat de brede instroom leidt tot verschillen in Duitse taalbeheersing en zet daarom sterk in op taalverwerving en -gebruik. Taalverwerving wordt gekoppeld aan vakinhoudelijke cursussen om begrip van theorie alsook de praktische beheersing in een wisselwerking te versterken. Aan de hand van hun eigen leerprocessen beschouwen studenten (als toekomstige docenten) het taalverwervingsproces van scholieren, en leren ze hoe ze dit proces kunnen sturen en verbeteren. Het panel vindt dit een sterke werkwijze.

Het onderdeel buitenlandverblijf acht het panel erg belangrijk aangezien een ontmoeting met moedertaalsprekers van langere duur een gunstig effect heeft op de taalvaardigheid. Daarnaast leren studenten de Duitse taal en cultuur in de praktijk beter kennen. Om studenten optimaal de vruchten te laten plukken van hun buitenlandervaring meent het panel dat het noodzakelijk is om de begeleiding (momenteel vastgelegd als een eenmalig werkbezoek en contact op afstand) te intensiveren.

De samenwerking tussen vijf universiteiten biedt volgens het panel een aantrekkelijke oplossing voor capaciteitsproblemen bij relatief kleine opleidingen. Door gebruik te maken van gastdocenten voor vakinhoudelijke cursussen zorgt de opleiding voor een inhoudelijk sterk curriculum. Wel vraagt het panel de opleiding om aan te geven op welke wijze en wanneer studenten worden opgeleid tot 'teaching leaders'.

Het panel oordeelt dat het toetsstelsel in orde is. De opleiding gaat uit van het 'constructive alignment'-principe, waarbij de toetsing qua inhoud en vorm is afgestemd op de leerdoelen en eindkwalificaties. In lijn met de visie van de opleiding zijn ook in de toetsing vakinhoud en didactiek zo veel mogelijk geïntegreerd. De informatie over de verschillende toetsvormen en het verband met de beoogde eindkwalificaties is duidelijk uitgewerkt en schematisch weergegeven. Na afloop van het eerste jaar is er een tussentijdse beoordeling, die toetst hoe ver de student gevorderd is met betrekking tot de verschillende eindtermen. Het panel adviseert om structurele en frequentere toetsing van de taalvaardigheid (in het algemeen, en de spreekvaardigheid in het bijzonder) op te nemen in het toetsprogramma.

De examencommissie borgt de kwaliteit van het toetsstelsel. Zij geeft richtlijnen af voor de toetsing en controleert of het geheel aan toetsen ook daadwerkelijk alle eindkwalificaties toetst. Daarnaast controleert ze steekproefsgewijs toetsen en eindwerken, ziet ze erop toe dat docenten beoordelingsformulieren transparant en inzichtelijk invullen, benoemt ze jaarlijks de examinatoren en ziet ze toe op het voorkomen en signaleren van fraude en plagiaat. Tot slot keurt de examencommissie het maatwerkpakket en het buitenlandverblijf van studenten goed.

De instelling geeft studenten de garantie dat de opleiding volledig kan worden doorlopen tot en met één jaar na de nominale studieduur. Ze garandeert de kosten verbonden aan opleidingsvoorzieningen te dragen. De opleiding voldoet aan standaard 4.

Algemene conclusie

De nieuwe opleiding Educatieve Master, afstudeerrichting Duits voldoet aan de vier standaarden van het beperkte NVAO-beoordelingskader. Het panel waardeert de inspanningen om vakinhoud en onderwijskunde sterker te verbinden in een nieuwe educatieve master en stelt dat de opleiding voldoet aan de kwaliteitseisen op het vlak van beoogde eindkwalificaties, onderwijsleeromgeving, toetsing en afstudeergarantie. Uit het voorgelegde programma wordt duidelijk wat de meerwaarde is van de nieuwe opleiding; de

Pagina 4 van 7 beoogde integratie van vakinhoud en vakdidactiek krijgt concreet vorm. De intensieve samenwerking met andere universiteiten en het feit dat de opleiding zich richt op studenten met een brede achtergrond worden door het panel in het bijzonder op prijs gesteld.

Het panel komt tot een eindoordeel positief ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding Educatieve Master, afstudeerrichting Duits van de Universiteit Leiden en adviseert de NVAO om overeenkomstig te besluiten.

Advies panel

Het panel adviseert de NVAO positief te besluiten ten aanzien van de kwaliteit van de nieuwe opleiding wo-master Educatieve master Talen, afstudeerrichting Duits van Universiteit Leiden.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, in verbinding met artikel 5a.11, zesde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Leiden te Leiden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit d.d. 27 juni 2016 naar voren te brengen. Bij e-mail van 7 juli 2016 heeft de college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot enkele tekstuele aanpassingen.

De NVAO besluit op 29 juli 2016 de aanvraag Toets nieuwe opleiding van de wo-master Educatieve master Talen, afstudeerrichting Duits (120 ECT; varianten: voltijd; locatie: Leiden) van Universiteit Leiden als positief te beoordelen.

Graad: Master of Arts

Advies Croho-onderdeel: onderwijs

Visitatiegroep: nader te bepalen¹.

Wijziging

Bij brief van 8 augustus 2016 heeft de Universiteit Leiden de NVAO verzocht haar besluit van 29 juli 2016 in die zin te wijzigen dat de naam van de opleiding wordt gewijzigd naar Leraar VHO in de Taalvakken. De NVAO stemt in met dit wijzigingsverzoek.

Wijzigingsbesluit

De NVAO stemt in met de nieuwe opleidingsnaam:
wo-master Leraar VHO in de Taalvakken van de Universiteit Leiden.

De NVAO besluit de aanvraag Toets nieuwe opleiding van de wo-master Leraar VHO in de Taalvakken, afstudeerrichting Duits (120 ECT; varianten: voltijd; locatie: Leiden) van Universiteit Leiden als positief te beoordelen.

Van kracht tot en met 28 juli 2022

Den Haag, 16 augustus 2016

De NVAO
Voor deze:



R.P. Zevenbergen
(bestuurder)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

¹ De opleiding dient ten minste twee jaar voor de vervaldatum gebruik te maken van de zogenoemde aprilronde om zelfzorg te dragen voor een indeling in een visitatiegroep. Daarna neemt de NVAO het besluit over de indeling in een visitatiegroep.

Onderwerp	Standaarden	Oordeel
1 Beoogde visie op de geïntegreerde aanpak in relatie tot de beoogde eindkwalificaties	1. De visie op de integratie van vak- en lerarenopleiding is in overeenstemming met de visie op het leraarschap van het vak. De visie sluit bovendien aan bij de actuele eisen die in internationaal perspectief vanuit het beroepenveld (leraar) en het vakgebied worden gesteld.	Voldoet
2 Onderwijsleeromgeving	2. De opleiding vertaalt haar visie op de educatieve master in een adequaat programma waaruit duidelijk de integratieve aanpak blijkt.	Voldoet
3 Toetsing	3. De opleiding beschikt over een duidelijke visie en adequaat systeem van toetsing waaruit duidelijk de integratieve aanpak van de gehele opleiding blijkt.	Voldoet
4 Afstudeergarantie en financiële voorzieningen	4. De instelling geeft aan studenten de garantie dat het programma van de gehele educatieve master volledig kan worden doorlopen en stelt toereikende financiële voorzieningen beschikbaar.	Voldoet
Algemene conclusie	5. De educatieve master voldoet als geïntegreerde educatieve master-opleiding en aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijze verwacht mag worden van een masteropleiding binnen het hoger onderwijs.	Positief

Voorzitter:

- Prof. H. Coonen, emeritus hoogleraar aan de Open Universiteit en de Universiteit Maastricht, tevens voormalig kroonlid en vicevoorzitter van de Onderwijsraad.

Leden:

- Prof. Marc Vermeulen, hoogleraar onderwijssociologie Universiteit van Tilburg en Open Universiteit.
- Dr. E. Kwakernaak, voormalig lerarenopleider Duits, expert op het gebied van vakdidactiek moderne vreemde talen, redacteur Levende Talen Magazine.
- E. Leo (student-lid), student onderwijskunde Universiteit van Amsterdam.

Het panel werd bijgestaan door Lieve Desplenter, beleidsmedewerker NVAO, procescoördinator en Anne Martens, secretaris NVAO (gecertificeerd).